

COĞ- RAFYA

SORU BANKASI

Güncel Müfredata ve
Yeni Soru Tiplerine Uygun

İÇİNDEKİLER

1.

BASAMAK

1. Bölüm: Biyoçeşitlilik	8
2. Bölüm: Ekosistemlerin İşleyişi ve Su Ekosistemleri	12

2.

BASAMAK

Nüfus Politikaları ve Türkiye'nin Nüfus Politikaları	20
--	----

3.

BASAMAK

1. Bölüm: Şehirlerin Fonksiyonları ve Etki Alanları	38
2. Bölüm: Türkiye'deki Şehirlerin Fonksiyonları ve Kırsal Yerleşme Tipleri	40
3. Bölüm: Doğal ve Beşerî Unsurların Ekonomiye Etkisi, Doğal Kaynaklar	42

4.

BASAMAK

1. Bölüm: Türkiye'nin Ekonomik Gelişimi	52
2. Bölüm: Türkiye'de Tarım, Hayvancılık, Ormancılık ve Balıkçılık	56

5.

BASAMAK

Türkiye'de Madenler, Enerji Kaynakları ve Sanayi	70
--	----

6. BASAMAK

İlk Uygarlıklar, Kültür ve Türk Kültürü, Anadolu'nun Kültürel Özellikleri 84

7. BASAMAK

Küresel Ticaret ile Ham Madde, Üretim ve Pazar, Ülkeler Arası Etkileşimde Turizmin Önemi 98

8. BASAMAK

Ülkeler, Tarım - Ekonomi İlişkisi, Uluslararası Örgütler 118

9. BASAMAK

1. Bölüm: Çevre Sorunları ve Türleri, Doğal Kaynak Kullanımının Çevre Üzerindeki Etkileri 132

2. Bölüm: Arazi Kullanımının Çevresel Etkileri, Çevre Sorunlarının Küresel Etkileri, Atıklar ve Geri Dönüşüm 144

Cevap Anahtarı

162

COĞ- RAFYA

SORU BANKASI

1. BASAMAK

BU BASAMAKTA İŞLENECEK KONULAR

1. Bölüm: Biyoçeşitlilik
2. Bölüm: Ekosistemlerin İşleyişi ve Su Ekosistemleri

1. BASAMAK

0ACD50F5

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1. I. Herhangi bir bölgede bulunan canlılar ile cansız çevre arasında meydana gelen karşılıklı ilişkilerin oluşturduğu sistemlerdir.
II. Belli bir bölgede, belli bir zaman içinde yaşayan ve karşılıklı ilişkiler içinde bulunan aynı türe ait bireylerin oluşturduğu topluluktur.
III. Hem canlı çeşitliliği demektir hem de bir bölgedeki genlerin, türlerin, ekosistemlerin ve ekolojik olayların bütünüdür.

Yukarıda numaralanmış özelliklerin ilgili olduğu kavramlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Biyom	Biy çeşitlilik	Habitat
B)	Ekosistem	Popülasyon	Biy çeşitlilik
C)	Ekosistem	Endemik	Niş
D)	Biy çeşitlilik	Ekoloji	Adaptasyon
E)	Biyom	Adaptasyon	Habitat

2. I. Sular
II. Yer şekilleri
III. İnsan
IV. İklim

Yukarıda verilenlerden hangileri canlıların yeryüzüne dağılımını etkileyen doğal faktörlerden biri değildir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve III
D) II ve III
E) II ve IV

3. Canlı topluluklarının dağılımını etkileyen temel faktör iklimdir.

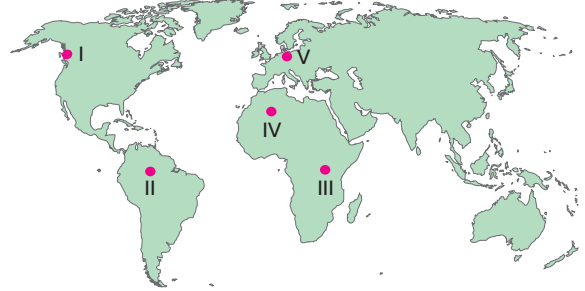
Buna göre;

- I. Tundra,
II. İğne yapraklı ormanlar,
III. Ot toplulukları,
IV. Tropikal yağmur ormanları

bitki topluluklarından hangilerinin Türkiye’de görülme olasılığı en azdır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) I ve IV
D) II ve IV
E) III ve IV

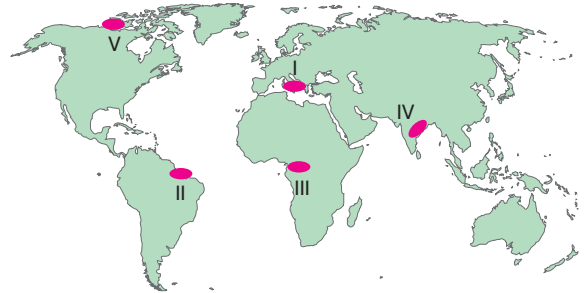
4.

Yukarıdaki Dünya haritası üzerinde işaretli sahaların hangisinde, su potansiyelinin azlığından dolayı bitki örtüsü çok seyrekdir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. Bitki türleri, buldukları ortamın iklim ve diğer farklı koşullarına göre gelişerek değişik tür toplulukları meydana getirir.

Buna göre, yukarıdaki taralı alanların hangisinde geniş yapraklı bitki türlerinin bulunması beklenemez?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

6. Ekvator’da geniş, orta kuşakta karma, kutup kuşağında ise iğne yapraklı ağaçlar bitki örtüsünü oluşturur.

Buna göre, bitki örtüsünün genel olarak bu şekilde kuşaklar oluşturması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Güneş ışınlarının geliş açısı
B) Denizlerin dağılışı
C) Yükselti farklılığı
D) Bakı özelliği
E) Eğim ve engebe

7. Aşağıdaki bölgelerin genel özellikleri düşünüldüğünde hangisinin biyoçeşitlilik açısından daha zengin olduğu söylenebilir?

- A) Kutup bölgesi
- B) Tundra bölgesi
- C) Ekvatorial bölge
- D) Çöl bölgesi
- E) Step bölgesi

8. Yeryüzündeki biyomlarla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Yıl boyunca sıcaklık ve yağışın fazla olduğu tropikal yağmur ormanları biyomunda canlı çeşitliliği fazladır.
- B) Dağ biyomunda dikey yönde bitkilerin kuşaklar oluşması ve canlı türlerinin değişmesinin temel sebebi sıcaklığın azalmasıdır.
- C) Kutup biyomunda sıcaklıkların yıl boyunca düşük olmasından dolayı buralarda yaşayan hayvanların derilerinin altında yağ tabakası bulunmamaktadır.
- D) Zebra, zürafa, aslan, babun, çita gibi hayvan türleri savan biyomuna aittir.
- E) Tundra biyomunun bitki örtüsü kaya yosunları, likenler ve otlardır. Hayvanları ise kutup ayısı, ren geyiği, misk öküzü ve karibulardır.

9. Aşağıdakilerden hangisi canlıların yeryüzüne dağılımını etkileyen paleocoğrafya faktörlerine örnek verilebilir?

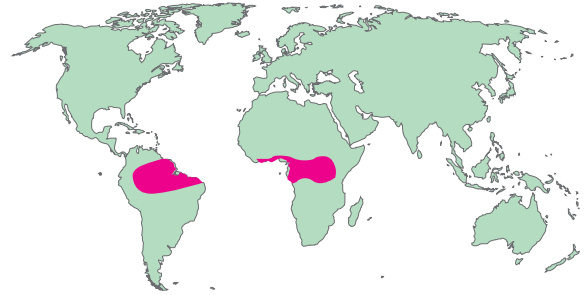
- A) Geçmiş jeolojik zamanlarda bir arada bulunan hayvanların kıtaların kaymasıyla birbirinden uzaklaşması
- B) Sıcaklık ve yağışın fazla olduğu bölgelerde canlı çeşitliliğinin fazla olması
- C) Dağların Güneş'e bakan yamaçlarındaki biyoçeşitliliğin, Güneş'i görmeyen yamaçlara göre daha zengin olması
- D) Yerden yükseldikçe bitki türlerinin kuşaklar oluşması
- E) Tuzlu topraklara uyum sağlamış bir bitkinin başka toprak tipinde daha az görülmesi

10. Yaz sıcaklık ortalamasının 10 °C'yi geçmeyen, yılın büyük bir bölümünde toprağın donmuş olduğu ve Avrupa, Asya, Kanada'nın kuzeyi ile Grönland'ın güney kıyılarında görülen biyomdur.

Yukarıda bazı özellikleri verilen biyom, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutup
- B) Tundra
- C) İğne yapraklı orman
- D) Ilıman çayırlar
- E) Çalı

11. Canlıların dağılışı, buldukları doğal şartların özelliklerine bağlıdır. Benzer doğal koşullarda, benzer bitki ve hayvan topluluklarını barındıran bölgelere biyom adı verilir.

Yukarıdaki harita üzerinde taralı olarak gösterilen bölgelerdeki biyom alanının özellikleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sıcaklık yıl boyunca fazladır.
- B) Biyolojik çeşitlilik fazladır.
- C) Geniş yapraklı ormanlar yaygındır.
- D) Bulutluluk oranı azdır.
- E) Su ihtiyacı fazla olan bitkiler yetişir.

12. Aşağıdaki hayvan türlerinden hangisinin yaşadığı bölgede yıl boyunca sıcaklıklar daha fazladır?

- A) Misk öküzü
- B) Vaşak
- C) Deve
- D) Karibu
- E) Penguen

6BDD2CE5

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 5

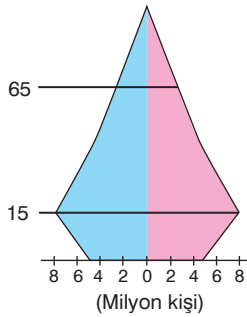

2. BASAMAK

1. Türkiye'de nüfus projeksiyonlarının yapılmasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nüfusun gelecekteki durumunu tespit edip sosyal ve ekonomik kalkınmanın planlamasını sağlamak
- B) Siyasi nedenlerle gelen göçleri ülkenin tamamına düzenli bir şekilde dağıtmak
- C) Nüfusun beslenme alışkanlıklarını değiştirerek üretimi çeşitlendirmek
- D) Kentleşmenin insan yaşamı üzerindeki olumsuzlukların önüne geçmek
- E) Gelecekte ithalat miktarını artırarak dış ticaret açığı oluşturmak

2.

Günümüzde nüfus piramidi yukarıdaki gibi olan bir ülkenin nüfus politikalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Genç nüfus oranı azalmaktadır.
- B) Nüfus artışını düşürücü politikalar uygulamaktadır.
- C) Gelişmekte olan ülkelerde görülebilecek nüfus piramidine sahiptir.
- D) Kişi başına düşen millî gelir azalmaktadır.
- E) Yaşlı nüfus oranı artmaktadır.

3. Bir ülkenin nüfus artış hızı kalkınma hızından daha fazla ise;

- I. İşsizlik artar.
- II. Demografik yatırımlara harcanan gider artar.
- III. Dış ticaret fazlası oluşur.
- IV. Kişi başına düşen millî gelir artar.

durumlardan hangileri ortaya çıkmaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

4. Ülkeler gelişmişlik durumlarına göre farklı nüfus politikaları uygulayabilmektedir.

Buna göre, ülkelerin uygulamış olduğu nüfus politikaları hakkında en doğru bilgiyi aşağıdakilerden hangisinde verildiği söylenebilir?

- A) Yıllar içinde kentsel ve kırsal nüfus oranını gösteren grafik
- B) Yıllara göre nüfus artış hızı grafiği
- C) Yıllara göre okuryazar oranındaki değişimleri gösteren tablo
- D) Çalışma çağındaki nüfusun sayısını gösteren grafik
- E) Ülkenin altyapı çalışmalarını gösteren tablo

5. Ülkelerin gelişmişlik seviyeleri ile uyguladıkları nüfus politikaları arasında sıkı bir ilişki vardır.

Buna göre aşağıda verilen ülkelerden hangisi, nüfus artış hızını artırıcı bir politika izlemez?

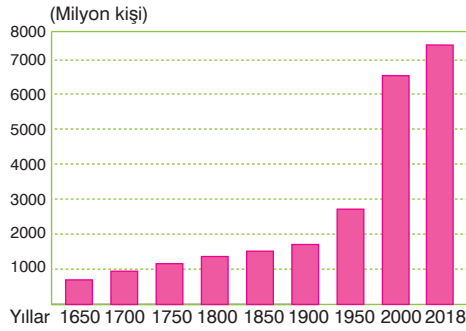
- A) Almanya
- B) Hollanda
- C) Uganda
- D) Japonya
- E) Fransa

6. I. Doğum oranlarının fazla olması
II. İşsizlik oranının fazla olması
III. Üretim ve vergi gelirlerinin fazla olması
IV. Nüfus artış hızının fazla olması

Yukarıda verilen özelliklerden hangisi gelişmişlik seviyesi düşük olan bir ülkenin gelecekte nüfus problemleri yaşamasına neden olur?

- A) I ve III
B) II ve III
C) II ve IV
D) III ve IV
E) I, II ve IV

7. Aşağıda Dünya nüfusunun belirli yıllardaki değişimi gösterilmiştir.

Dünya nüfusunun artmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Ölüm oranlarının azalması
B) Sağlık hizmetlerinin gelişmesi
C) Salgın hastalıkların azalması
D) Nüfus artış oranının artması
E) Uluslararası göçlerin yaşanması

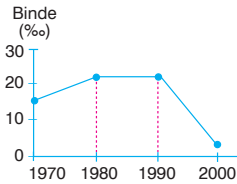
8. Yandaki grafikte bir ülkenin 1970 - 2000 yılları arasındaki nüfus artış hızının değişimi gösterilmiştir.

Grafiğe bakılarak,

- I. 1990 yılında nüfus artış hızı % 20 civarındadır.
II. Ülke nüfusunun en fazla olduğu yıl 2000'dir.
III. 1970 yılındaki nüfus 2000 yılına göre daha fazladır.
IV. 1990 - 2000 yılları arasında nüfus miktarı hızla azalmıştır.

Yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

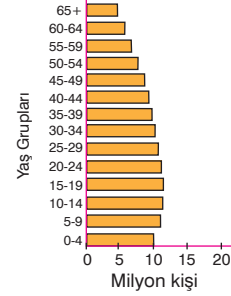

9. Nüfus artış hızının yüksek olduğu gelişmemiş ülkelerde nüfus artış hızını azaltıcı politikalar uygulanır.

Aşağıdaki ülkelerden hangisinde nüfus artış hızını azaltıcı politikadan söz edilemez?

- A) İran
B) Çin
C) Hindistan
D) Norveç
E) Pakistan

- 10.

Yukarıda nüfusun yaş gruplarına göre dağılım grafiği verilen ülke ile ilgili olarak, sadece grafikteki bilgilere bakılarak,

- I. Ortalama yaşam süresi uzundur.
II. Son dönemde nüfus artış hızı azalmıştır.
III. Nüfus yoğunluğu fazladır.
IV. Ülke, doğal afet veya savaş gibi olumsuzluklar nedeniyle birkaç kez nüfus kaybına uğramıştır.

İfadelerden hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

11. Aşağıdakilerden hangisi nüfus artış hızının düşmesinin olumlu sonuçları arasında yer alır?

- A) Yaşam standartları yükselir.
B) Sağlık hizmetlerinin kalitesi düşer.
C) Demografik yatırımlar artar.
D) İşçi ücretleri artar.
E) Eğitim seviyesi düşer.

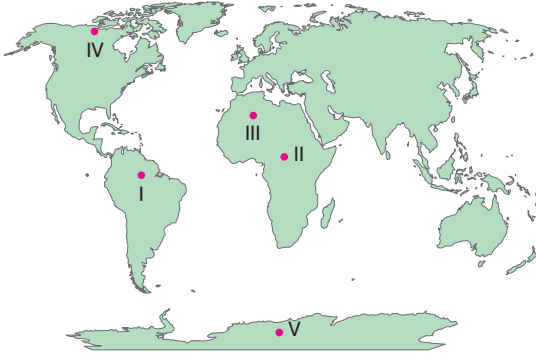

5AFAE7E5

1. Aşağıdaki biyomlarda yaşayan canlıların genel özellikleri düşünüldüğünde hangisinde yaşayan canlıların gün içinde suya duyduğu ihtiyacın diğerlerinden daha az olduğu söylenebilir?

- A) Yağmur ormanları biyomu
- B) Çöl biyomu
- C) İğne yapraklı orman biyomu
- D) Dağ biyomu
- E) Çalı biyomu

2.

Yukarıdaki harita üzerinde işaretli bölgelerde yer alan biyomlar ve bu biyomlarda yaşayan canlı örnekleri aşağıdakilerden hangisinde yanlış olarak eşleştirilmiştir?

- A) I. Yağmur ormanları biyomu – Papağan
- B) II. Savan biyomu – Antilop
- C) III. Çöl biyomu – Fok
- D) IV. Tundra biyomu – Kurt
- E) V. Kutup biyomu – Penguen

3. Doğal döngüler yeryüzünde canlı hayatının devam etmesi için gerekli en önemli süreçlerdendir. Bu döngülerden birisi de fosfor döngüsüdür.

Fosfor döngüsü ile ilgili olarak, verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Fosforun ana kaynağı yer kabuğudur.
- B) Fosfor maddesi erozyonla ana kayadan toprağa karışır.
- C) Bitkiler fosfatı besin üretmek için topraktan alır.
- D) Canlıların solunumu için fosfat önemlidir.
- E) Canlıların ölümüyle fosfor maddesi tekrar toprağa geçer.

4. Dünya’da, canlılığın başladığı andan günümüze kadar birçok canlı türünün yok olduğu, arkeolojik çalışmalarda bulunan fosillerle belirlenmiştir.

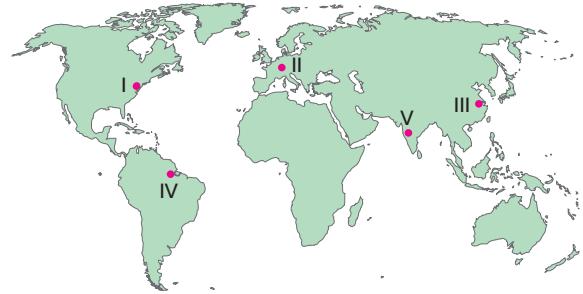
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir sahadaki canlı türlerinin yok olmasına neden olan faktörlerden biri değildir?

- A) Aşırı avlanma
- B) Ağaçlandırma faaliyetleri
- C) Çevre kirliliği
- D) İklim değişimleri
- E) Orman alanlarının yerleşime açılması

5. Ekvatorial yağmur ormanları biyomunun genel özellikleri düşünüldüğünde aşağıda verilen canlı türlerinden hangisinin bu biyomda yaşayabileceği söylenemez?

- A) Maymunlar
- B) Kuşlar
- C) Sürüngenler
- D) Böcekler
- E) Ren geiği

6. Endüstriyel faaliyetlerdeki artışlara paralel olarak doğal döngülerde bozulmalar meydana gelmektedir.

Haritada işaretli alanlardan hangisinde sanayileşmeye bağlı olarak doğal döngülerde meydana gelen bozulma daha azdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7. Yeşil bitkilerin fotosentez sonucu oluşturdukları besin maddeleri ile beslenen tüketici grubuna otçullar denir.

Aşağıdakilerden hangisi otçullar içerisinde yer almaz?

- A) Tavşan
- B) Koyun
- C) Geyik
- D) Kurt
- E) Zürafa

1. BASAMAK

8. Doğadaki karbonun tüketim biçimleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

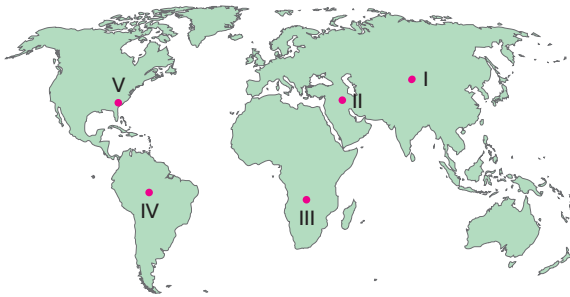
- A) Deniz canlılarının kabuk oluşumu
- B) Bitkilerin fotosentez yapması
- C) Petrol yataklarının oluşması
- D) Orman yangınları
- E) Karbonatlı kayaçların oluşumu

9. Doğadaki ana kaynağı bitkiler ve su yosunlarıdır. Canlıların yaşaması için çok önemli olan bu madde solunum yoluyla alınır ve besinlerin yakılmasında tüketilir.

Yukarıda özellikleri verilen madde döngüsü aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Oksijen döngüsü
- B) Karbon döngüsü
- C) Azot döngüsü
- D) Fosfor döngüsü
- E) Su döngüsü

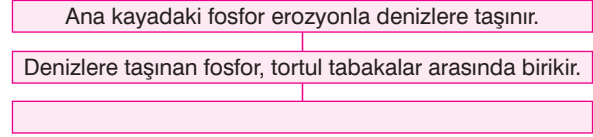
10. Atmosferde bulunan karbondioksit oranının artması, sıcaklığın artmasına ve iklim değişikliklerine neden olur.

Buna göre, yukarıdaki taralı alanların hangisinde sanayileşme sonucu, havadaki karbondioksit oranının daha fazla arttığı söylenebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. Fosfor döngüsünün bir aşaması da kara ve denizler arasında gerçekleşir. Bu olay aşağıda basamaklar şeklinde anlatılmıştır.

Yukarıda verilen sıralamanın doğru tamamlanabilmesi için boş bırakılan kutucuğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bu tabakalar levha hareketleri sonucu sıkışarak yeniden karalara dönüşür.
- B) Bu levhalar deniz canlılarının beslenmesinde kullanılır.
- C) Bu tabakalardaki fosfor bir daha asla döngüye dahil olmaz.
- D) Bu tabakalardaki fosforu bitkiler fotosentez esnasında kullanır.
- E) Bu tabakalardaki fosfor basıncın etkisiyle karbona dönüşür.

12. Aşağıdaki hayvanlardan hangisi birincil tüketiciler arasında yer almaz?

- A) Tavşan
- B) Koyun
- C) Zebra
- D) Geyik
- E) Kutup ayısı

13. Karbon; doğada, fosil yakıtlarda (taş kömürü, doğal gaz, petrol), karbonatlı kayaçlar içinde ve atmosferde (gaz olarak) bulunur.

Aşağıdakilerden hangisi karbon döngüsündeki dengenin bozulmaması için alınacak önlemlerden biri değildir?

- A) Yeşil alanların çoğaltılması
- B) Fosil yakıt kullanımına sınırlamaların getirilmesi
- C) Evlerin ısıtılmasında doğal gaz kullanımı yerine taş kömürünün kullanılması
- D) Yenilenebilir enerji kaynakları kullanımının yaygınlaştırılması
- E) Zararlı gaz salınımı azaltmaya yönelik devlet politikalarının geliştirilmesi

DÖNEM DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1. Karbon; hidrosferde karbondioksit ve bikarbonat, litosferde fosil yakıtlar, atmosferde karbondioksit ve biyosferde canlıların yapısında organik maddeler hâlinde bulunur. Atmosferdeki karbondioksit tüketildiği miktarda atmosfere dönmemiş olsaydı fotosentez giderek azalır ve besin zinciri başından bozulmuş olurdu.

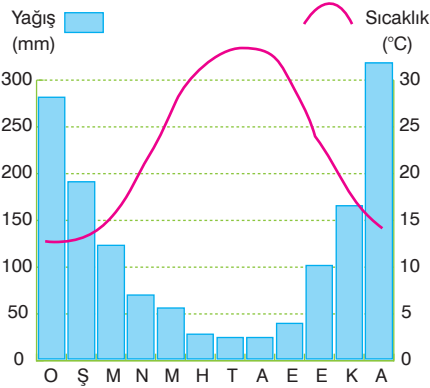
Tüketilen karbondioksitin atmosfere geri dönmesinde;

- I. canlı kalıntılarının çürümesi,
- II. kireç taşının suda çözünmesi,
- III. karbonatlı kayaların oluşması,
- IV. orman ve çayır yangınları,
- V. petrolün ve maden kömürlerinin oluşması

olaylarından hangileri etkili olmamaktadır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

2. Aşağıdaki grafikte bir yörenin yıllık yağış ve sıcaklık dağılışı gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinde bu yöredeki biyomun;

- I. bitki örtüsü,
- II. bazı hayvan türleri

doğru verilmiştir?

I	II
A) Yazın görülen ot, yosun ve likenler	Ren geyiği, misk öküzü, karibu, kurt, kutup ayısı
B) Uzun boylu ot toplulukları, çalı grupları	Zebra, zürafa, fil, aslan, çita, deve kuşu
C) Sonbaharda yaprak döken ağaçlar	Boz ayı, geyik, karaca, tilki, köstebek
D) İğne yapraklı ağaçlardan oluşan boreal orman	Kurt, vaşak, boz ayı, karibu, kar tavşanı
E) Bodur ağaç ve çalı toplulukları	Yaban koyunu, yaban keçisi, çakal, tavşan

3. Türkiye ve Arjantin'de nüfusun ikiye katlanma süreleri 2016 verilerine göre yaklaşık 76 yıldır.

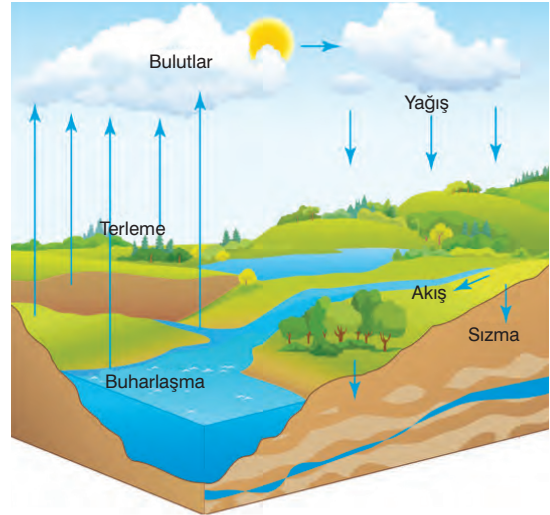
Buna göre; Türkiye ve Arjantin;

- I. Nüfus artış hızları,
- II. Gelişmişlik düzeyleri,
- III. Yüz ölçümleri,
- IV. Nüfus miktarları

özelliklerden hangileri bakımından daha fazla benzer özellikler gösterirler?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdaki şemada su döngüsü gösterilmiştir.

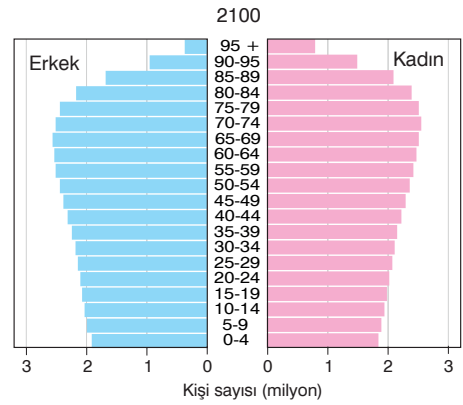
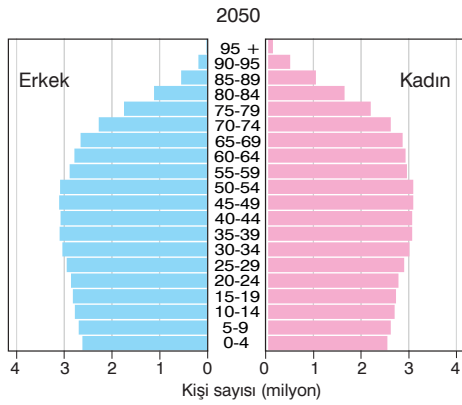
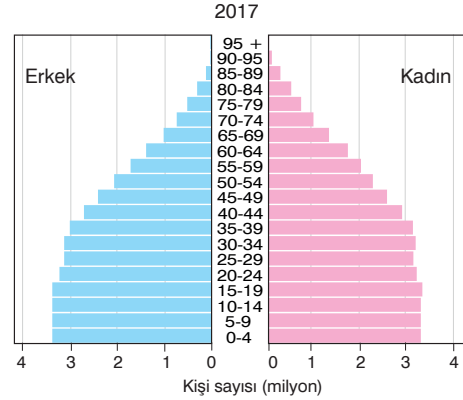
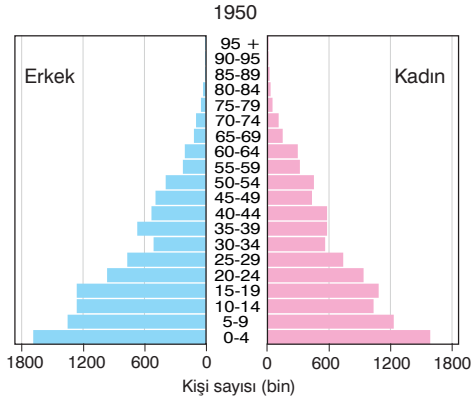

Bu şemada bir bölümü gösterilen su döngüsüyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dünyadaki suların %97'sini deniz ve okyanuslarda bulunan tuzlu sular oluşturur.
- B) Su döngüsü hidrosfer, atmosfer ve litosfer arasında gerçekleşir, biyosferin döngüde yeri yoktur.
- C) Tatlı suların en büyük bölümü kutup bölgelerinde ve yüksek dağlarda donmuş hâlde bulunur.
- D) Buharlaştırma ve terleme ile atmosfere katılan su, yağışlarla litosfer ve hidrosfere geri döner.
- E) Tatlı suların bir bölümü akarsularla deniz ve göllere ulaşırken bir bölümü de yer altında depolanır.

5. Aşağıda Türkiye'nin 1950 ve 2017 yıllarına ait nüfus piramitleri ile 2050 ve 2100 yıllarında oluşabilecek tahmini nüfus piramitleri gösterilmiştir.

Verilen grafikler incelendiğinde Türkiye'nin nüfus yapısıyla ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisine ulaşamaz?

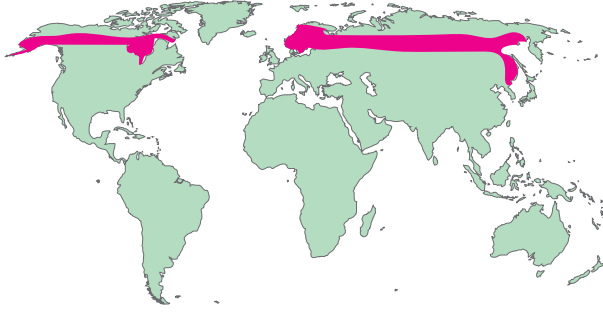
- A) 2100 yılına gelindiğinde Türkiye'de nüfus dinamizminin korunması için doğum oranları ekonomik büyüme doğrultusunda artırılmalı, aile kuracak gençler özendirilmelidir.
- B) 1950 yılından 2100 yılına kadar genç nüfus oranı azalacak, yaşlı nüfus oranı ise artacaktır. Bu durumun temel sebebi doğum oranlarının azalmasıdır.
- C) Özellikle 2050 ve 2100 yıllarındaki nüfus piramitleri incelendiğinde yaşlı nüfus oranının artmasına bağlı olarak bu yaş grubunun ihtiyacı olan demografik yatırımların artması beklenmektedir.
- D) 2100 yılındaki iş gücü açığı 2017 yılındaki iş gücü açığından daha az olacaktır. Bu durum 2100 yılında işsizliğin daha fazla olacağını göstermektedir.
- E) 1950 yılında ortalama yaşam süresi kısa iken 2017 yılında uzamıştır. Ancak 2050 ve 2100 yıllarına gelindiğinde ortalama yaşam süresinin daha fazla olacağı öngörülmektedir.

94A92B38

DÖNEM DEĞERLENDİRME TESTİ - 4

1. Aşağıdaki haritada konifer (kozalaklı) orman biyomunun yeryüzündeki dağılımı gösterilmiştir.

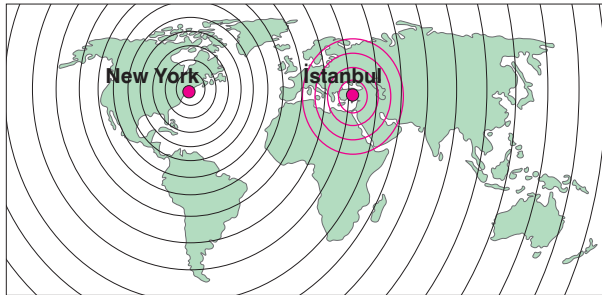
Bu biyomun Güney Yarım Küre'de görülmemesinde;

- I. konifer kuşakta karaların bulunmaması,
- II. yıllık sıcaklık ortalamasının Kuzey Yarım Küre'den 2°C daha düşük olması,
- III. yaz mevsiminin 21 Haziran'da başlaması

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

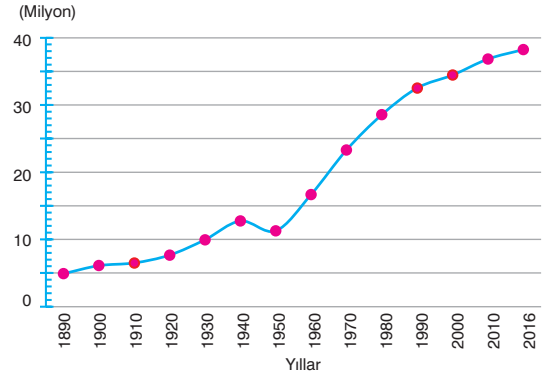
2. Aşağıdaki haritada İstanbul ve New York'un etki alanları gösterilmiştir.

Yalnızca bu haritadaki bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) İstanbul'un etki alanı New York'a göre daha dardır.
- B) New York küresel etkiye sahip şehirlerden biridir.
- C) İstanbul'un etki alanı Avrupa, Orta Doğu ve Afrika'nın kuzeyini kapsamaktadır.
- D) New York ve İstanbul liman fonksiyonuna sahip olan şehirlerdir.
- E) İstanbul'un dinî fonksiyonunun bulunmasına karşın New York'un böyle bir fonksiyonu olmamıştır.

3. Aşağıdaki grafikte Tokyo nüfusunun 1890 - 2016 yılları arasındaki değişimi gösterilmiştir.

Bu grafikteki bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) 1960 yılında nüfus 10 milyonu aşmıştır.
- B) Nüfusun en az olduğu yıl 1950 yılıdır.
- C) 1890 - 2016 döneminde nüfus yedi kattan fazla artmıştır.
- D) 2016 yılında Tokyo'nun nüfusu 35 milyondan fazladır.
- E) 1940 - 1950 yılları arasında azalmasına yol açan olay II. Dünya Savaşı'dır.

4. Deniz yoluyla ticari mal taşımacılığı diğer ulaşım sistemlerine göre ucuza mal olur. Bu nedenle liman şehirlerinin ticari taşımacılıktaki önemi büyüktür. Deniz taşıtlarının gelişmesi, modern ve geniş kapasiteli gemilerin yapılması liman şehirlerinin önemini arttırmıştır. Fakat bir liman şehrinin gelişmesi hinterlandının genişliğine bağlıdır. Ulaşım bakımından geniş bir art bölgeye sahip olan liman şehirleri daha çok gelişir.

Buna göre, Karadeniz Bölgesi'ndeki liman şehirlerinden hangisinin art bölgesinin daha geniş olduğu söylenebilir?

- A) Hopa B) Rize C) Sinop
D) Samsun E) Zonguldak

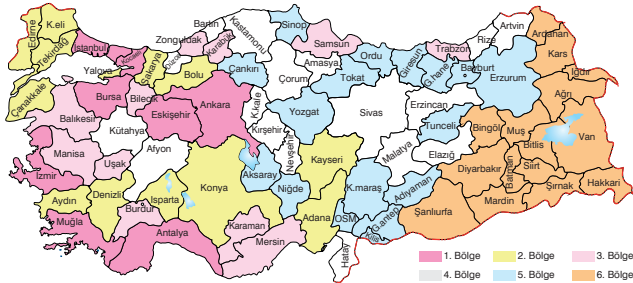
5. Üretim, dağıtım ve tüketim ağı insanların ihtiyaçları doğrultusunda ortaya çıkmış etkinliklerdir. Bu ihtiyaçların başında da beslenme ihtiyacı gelir. Aşağıdaki tabloda beslenmede en önemli yer tutan üç tahılın 2020 - 2021 döneminde dünyadaki üretim ve ihracat miktarları gösterilmiştir.

Tahıl	Üretim (Milyon ton)	İhracat (Milyon ton)
Buğday	774	184
Mısır	1,144	185
Pirinç	503	45

Pirincin dünya ticaretindeki yerinin diğerlerinden çok daha küçük olmasına yol açan temel etmen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Daha uzun süre saklanabilmesi
- B) Üretiminde çok fazla su kullanılması
- C) Daha çok üretildiği ülkelerde tüketilmesi
- D) Hayvan yemi olarak hiç tüketilmemesi
- E) Pirinç ticaretinden çok fazla vergi alınması

6. Türkiye’de bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması için 2012 yılında bir teşvik paketi uygulamaya konmuştur. Bu paketle Türkiye gelişmişlik bakımından 6 bölgeye ayrılmıştır. Aşağıdaki haritada bölgelerin dağılışı gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi en az gelişmiş 6. bölgedeki illerde özel sektörün daha fazla yatırım yapmasını teşvik için kararlaştırılan özendirici uygulamalardan biri olamaz?

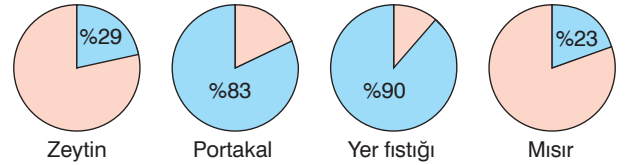
- A) KDV istisnası getirilmesi
- B) Yatırım yeri tahsis edilmesi
- C) Gümrük vergisi muafiyeti getirilmesi
- D) Gelir vergisi stopajının artırılması
- E) Sigorta primi işveren hissesinin desteklenmesi

7. Tarım makinelerinin kullanımı, toprakların zamanında işlenerek verimin artırılması bakımından önemlidir. Tarım makinelerinin tarım alanlarını işleyecek sayıya ulaşmasına tarımda makineleşme denir. Tarım makineleri içinde önem bakımından ilk sırada traktör yer almaktadır. Geçmişte Türkiye’de tarımda makineleşmeye yönelik en önemli sorunlardan biri traktör sayısının yetersiz olmasıydı. Ancak son yıllarda yaşanan gelişmelere bağlı olarak hektar başına düşen traktör sayısı kayda değer bir artış göstermiştir. Ülkemizde tarımda makineleşmeye bağlı olarak çayır ve otlakların bir bölümünün tarım arazisine dönüştürülmesi, tarım arazilerini genişletirken hayvancılığı olumsuz etkilemektedir. Tarımda makineleşmenin sağladığı bir başka kolaylık da insan ve hayvan gücüne duyulan ihtiyacın azalmasıdır.

Tarımda makineleşmenin özellikleri dikkate alındığında bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmesi daha uygun olur?

- A) Ancak 2020 yılında Türkiye’deki toplam traktör sayısı 1.917.030 olmuştur.
- B) Ancak Türkiye’de beslenen toplam et ve süt hayvanı sayısı 73.688.000’i geçmiştir.
- C) Ancak Manisa 91.447 traktörle birinci, Konya 89.972 traktörle ikinci sırada yer alır.
- D) Ancak bu durum kırsal kesimlerde işsizlik oranını artırmıştır.
- E) Ancak Türkiye’de tarım faaliyetlerinin planlaması ve geliştirilmesine yönelik politikalar Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

8. Aşağıdaki grafiklerde bir bölgede üretilen dört ürünün Türkiye üretimindeki payları gösterilmiştir.

Bu coğrafi bölge ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kışları ılık ve bol yağışlıdır.
- B) Terra rossa toprakları yaygındır.
- C) Yaz turizmi gelişmiştir.
- D) Yaz mevsimi çok sıcak ve kurak geçer.
- E) Zeytin üretiminde Türkiye’de birinci sırada yer alır.

A6946B24

DÖNEM DEĞERLENDİRME TESTİ - 8

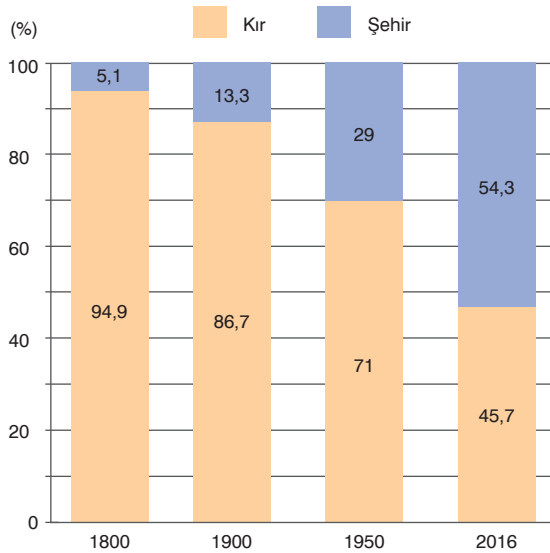

- I. Nüfusun eğitim düzeyi ve kişi başına düşen millî gelir düşüktür.
II. Çalışan nüfusun büyük bir kısmı sanayi ve hizmet sektörlerinde istihdam edilmektedir.
III. Nüfus artış hızı, kalkınma hızından daha yüksektir.
IV. Yaşlı nüfus oranı ve iş ücretleri fazladır.

Yukarıda verilenlerden hangileri nüfus artış hızını azaltmaya yönelik politikalar uygulayan ülkelerin özellikleri arasında yer alır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- Aşağıdaki grafikte 1800 – 2016 yılları arasında şehir ve kırsal nüfusun dünyada oransal dağılışı gösterilmiştir.

Yalnızca verilen grafiğe bakıldığında,

- 2016 yılında dünya nüfusunun yarısından fazlası şehirlerde yaşamaktadır.
II. 1800 yılından 2016 yılına kadar kırsal nüfus oranı sürekli düşmüştür.
III. 1800 ile 1900 yılları arasında kırsal ve şehir nüfus oranı eşitlenmiştir.
IV. Kırsal nüfus oranının azalmasının temel sebebi iklim koşullarının elverişsiz olmasıdır.

Yargılarından hangilerine ulaşamaz?

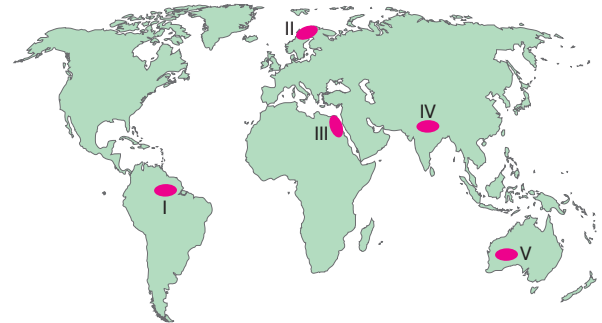
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- Ramsar Sözleşmesi'ne göre sulak alanlar; çekilmiş hâlde ve derinliği 6 metreden az olan doğal ya da yapay, devamlı veya geçici; tatlı, acı veya tuzlu, durgun veya akıntılı bütün suların yanı sıra bataklık, sazlık ve turbalık alanlarla denizlerin gelgit hareketlerinin çekilme devresinde derinliği 6 metreyi geçmeyen kısımlarını kapsamaktadır. Türkiye'nin de taraf olduğu sözleşme kapsamında sulak alanların korunması ve akılcı kullanımı hedeflenmektedir. Bu doğrultuda 2021 yılı itibarıyla Türkiye'de 14 Ramsar alanı bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin Ramsar Sözleşmesi çerçevesinde koruma altına alınan sulak alanlarından biri değildir?

- A) Gediz Deltası (İzmir)
B) Kızören Obruğu (Konya)
C) Küçükçekmece Gölü (İstanbul)
D) Meke Gölü (Konya)
E) Seyfe Gölü (Kırşehir)

- Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

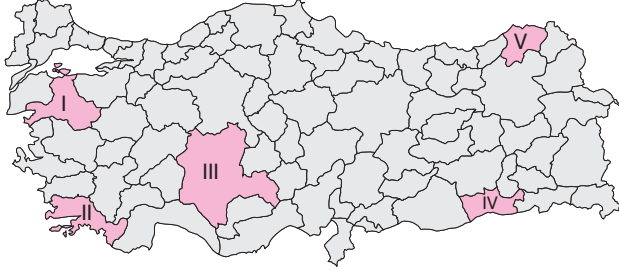

Bu alanlardaki üretim, dağıtım, tüketim faaliyetleri ve bunları etkileyen faktörlerle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I numaralı alan elverişli iklimiyle dünyanın önemli orman ürünleri üretim alanlarından biridir.
B) Dağlık ve bol yağışlı olan II numaralı alanın hidroelektrik potansiyeli yüksektir.
C) III numaralı alanda Nil Nehri'nin varlığı sayesinde tarımsal üretim fazladır.
D) IV numaralı alanda yer şekillerinin ulaşımı olumsuz etkilemesi dağıtım faaliyetlerini sınırlandırmıştır.
E) V numaralı alanda ham maddenin bol olması sanayi ürünleri üretimini arttırmıştır.

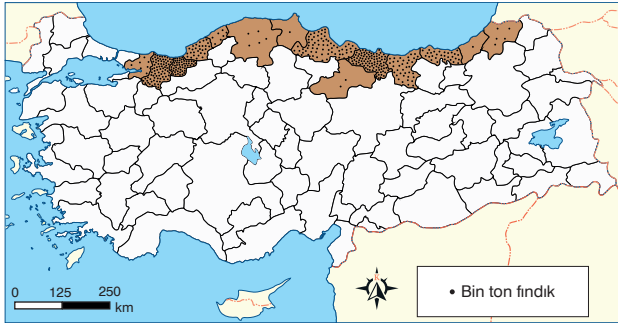
5. • Krom ve linyit madenleri önemlidir. Hem mermer üretimi hem de mermer işlemeçiliği İlk Çağ'dan beri yapılmaktadır.
- Türkiye'nin en zengin bakır cevheri rezervine sahiptir. Bulunan betonit, kurşun ve manganez rezervleri henüz işletilmemektedir.
- Altın, gümüş, manganez demir ve çinko madenleri bulunur. Bor en önemli yer altı kaynaklarından biridir.
- Alüminyum, tuz, kuvars, kalker ve manyezit madenleri bulunur. Seydişehir boksit yatakları Türkiye'nin en büyüğüdür.

Yukarıdaki paragraflarda, verilen haritada numaralandırılmış illerden hangisindeki madencilik faaliyetleriyle ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

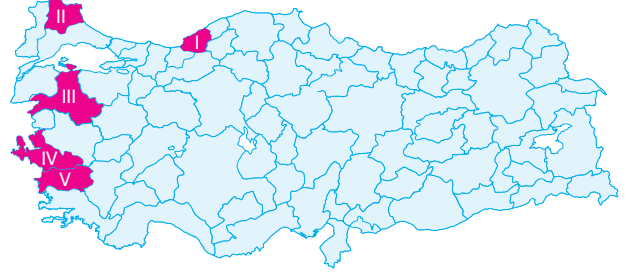
6. Aşağıdaki haritada 2016 yılında Türkiye'de fındık ekiminin yapıldığı yerler renklendirilerek gösterilmiştir.

Bu haritadaki bilgiler dikkate alındığında Türkiye'deki fındık üretimiyle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Fındık üretiminin en yaygın olduğu bölge, Karadeniz Bölgesi'dir.
- B) Türkiye'nin iklimleri fındık üretimine genel olarak elverişli değildir.
- C) İç Anadolu Bölgesi'nin hiçbir ilinde fındık ekimi yapılmamaktadır.
- D) 2016 yılında fındık ihracatından elden edilen gelir diğer yıllardan daha fazladır.
- E) Fındık, Karadeniz iklimine uyum sağlamış bir tarım ürünüdür.

7. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerde yaygın bulunan doğal kaynaklarla ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Taş kömürü: I
B) Petrol: II
C) Kumsallar: III, IV ve V
D) Bor: III
E) Jeotermal enerji: V

8. Aşağıdaki tabloda 2016 ve 2017 yıllarında en fazla turizm geliri elde eden ilk beş ülkenin bu yıllardaki turizm gelirleri ve 2017 yılındaki pazar payları gösterilmiştir.

Ülke	Turizm Geliri (Milyar \$)		Pazar Payı (2017 %)
	2016	2017	
ABD	206,9	210,7	13,1
İspanya	60,5	68,0	4,2
Fransa	54,5	60,7	3,8
Tayland	48,7	57,5	3,6
İngiltere	47,9	51,2	3,2

Yalnızca bu tablodaki bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) 2016 ve 2017 yıllarında ilk beş ülkenin sıralaması değişmemiştir.
- B) Fransa, Tayland ve İngiltere'nin toplam pazar payı ABD'nin pazar payından azdır.
- C) Verilen ülkelerin tümü 2017 döneminde bir önceki yıla göre turizm gelirlerini arttırmıştır.
- D) Fransa'nın 2017 yılındaki turizm geliri aynı yıldaki İspanya'nın turizm gelirinden daha fazladır.
- E) Turizm gelirindeki artış oranı Tayland'da en fazla, ABD'de en az olmuştur.